

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

11 март 2024 г.
12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Декември 2023 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 10.797 млрд. лв. към края на декември 2023 година. Техният размер нараства с 1.191 млрд. лв. (12.4%) в сравнение с края на декември 2022 г. (9.606 млрд. лв.) и нараства с 418.8 млн. лв. (4%) спрямо края на третото тримесечие на 2023 г. (10.378 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват с 303.9 млн. лв. (11.4%) – от 2.658 млрд. лв. към края на декември 2022 г. до 2.962 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 година. Спрямо края на септември 2023 г. (2.781 млрд. лв.) те нарастват със 181.4 млн. лв. (6.5%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на декември 2023 г. е 27.4% при 27.7% към края на четвъртото тримесечие на 2022 г. и 26.8% в края на септември 2023 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, нарастват с 886.8 млн. лв. (12.8%) – от 6.948 млрд. лв. към края на декември 2022 г. до 7.835 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 г. и нарастват с 237.4 млн. лв. (3.1%) спрямо края на септември 2023 г. (7.597 млрд. лева). Към края на декември 2023 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 72.6% при 72.3% в края на четвъртото тримесечие на 2022 г. и 73.2% в края на септември 2023 година.

¹ Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователни и презастрахователни дружества*.

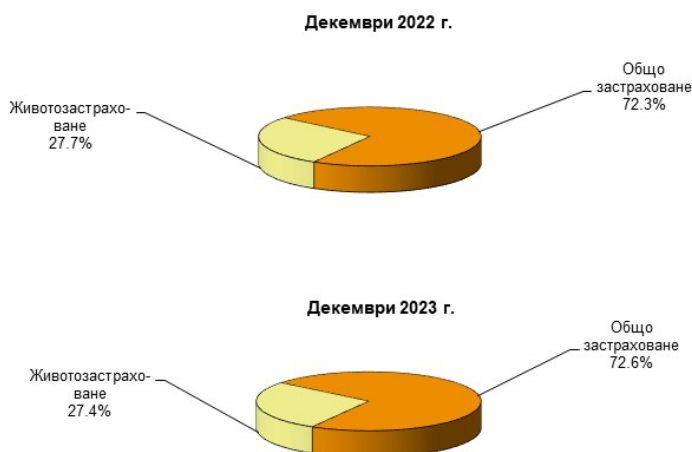
² Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на *Кодекса за застраховането*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон*.

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ

Графика 1

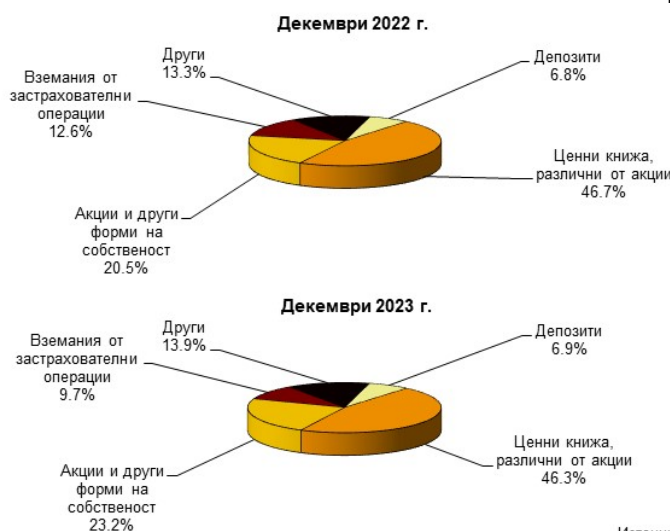

Източник: БНБ.

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2023 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база нарастват с 509.2 млн. лв. (11.3%) до 4.997 млрд. лева. Спрямо края на декември 2022 г. *акциите и другите форми на собственост* нарастват с 531.6 млн. лв. (26.9%) до 2.505 млрд. лв., а *вземанията от застрахователни операции* намаляват със 165.3 млн. лв. (13.6%) до 1.047 млрд. лв., а *депозитите* нарастват с 92 млн. лв. (14%) до 748.7 млн. лева. В края на четвъртото тримесечие на 2023 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 46.3% при 46.7% към края на същото тримесечие на 2022 г., на *акциите и другите форми на собственост* – 23.2% при 20.5% към края на декември 2022 г., на *вземанията от застрахователни операции* – 9.7% при 12.6% към края на четвъртото тримесечие на 2022 г. и на *депозитите* – 6.9% при 6.8% към края на декември 2022 година.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ⁵

Графика 2

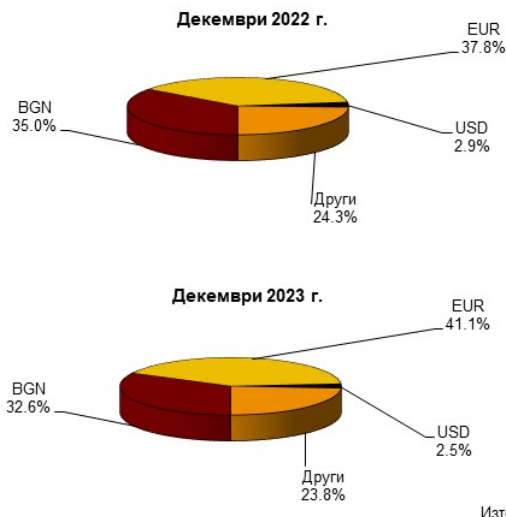
Източник: БНБ.

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в евро, като към края на декември 2023 г. относителният им дял от общия размер на активите е 41.1% при 37.8% към края на четвъртото тримесечие на 2022 година. Активите в левове са 32.6% при 35% към края на декември 2022 година. Към края на четвъртото тримесечие на 2023 г. активите в щатски долари са 2.5% при 2.9% към края на декември 2022 г., а в други валути – 23.8% при 24.3% към края на декември 2022 година.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

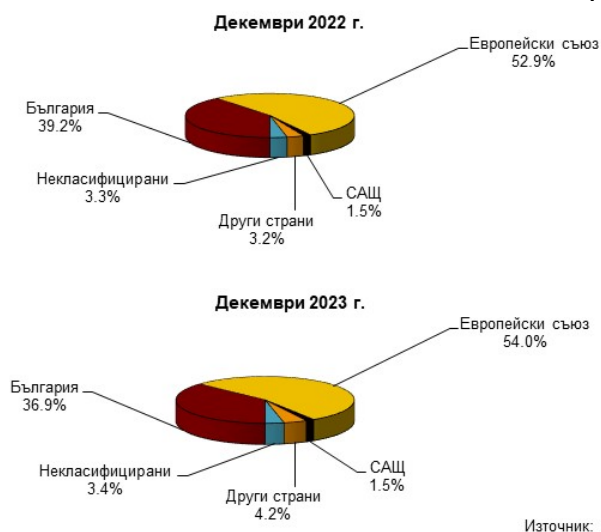
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2023 г. инвестициите в България нарастват на годишна база с 218.5 млн. лв. (5.8%) до 3.982 млрд. лв. при 3.764 млрд. лв. към края на декември 2022 година. Техният относителен дял е 36.9% към края на декември 2023 г. при 39.2% към края на същия месец на 2022 година. В края на четвъртото тримесечие на 2023 г. средствата, инвестирани в останалите държави от Европейския съюз, нарастват на годишна база със 747.5 млн. лв. (14.7%) до 5.826 млрд. лв. при 5.079 млрд. лв. към края на декември 2022 година. Относителният им дял към края на декември 2023 г. е 54% при 52.9% в края на декември 2022 година.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ⁵

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

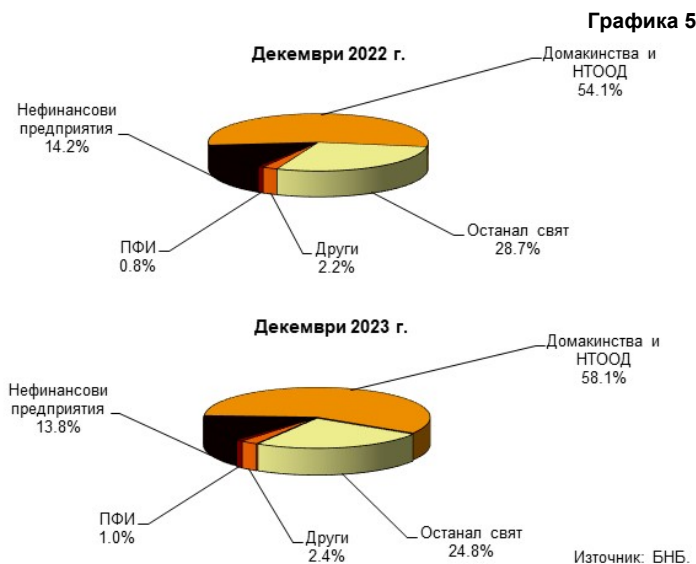
Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2023 г. са 10.797 млрд. лева. **Собственият капитал** е 3.802 млрд. лв. към края на декември 2023 г., като нараства със 796.8 млн. лв. (26.5%) спрямо края на декември 2022 г. (3.005 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на четвъртото тримесечие на 2023 г. е 35.2% при 31.3% към края на същото тримесечие на 2022 година. Към края на декември 2023 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база със 185.1 млн. лв. (3.5%) до 5.493 млрд. лв. при 5.308 млрд. лв. към края на декември 2022 година. Техният дял в размера на пасивите е 50.9% към декември 2023 г. при 55.3% към края на декември 2022 година.

Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 4.133 млрд. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2023 г. при 3.787 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2023 г. е 75.2% при 71.3% в края на четвъртото тримесечие на 2022 година. Към края на декември 2023 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** нарастват с 319.3 млн. лв. (11.1%) до 3.189 млрд. лв. при 2.870 млрд. лв. към края на декември 2022 година⁶. Към края на четвъртото тримесечие на 2023 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 58.1% при 54.1% към края на декември 2022 година. На годишна база към края на четвъртото тримесечие на 2023 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се увеличават с 1.1 млн. лв. (0.1%) до 757.1 млн. лв. при 756.1 млн. лв. към края на декември 2022 г. и представляват 13.8% от **застрахователните технически резерви** при 14.2% към края на четвъртото тримесечие на 2022 година. Задълженията към **парично-финансови институции** (ПФИ) нарастват с 10.2 млн. лв. (23.2%) до 54.4 млн. лв. към края на декември 2023 г. при 44.2 млн. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 1% в края на декември 2023 г., при 0.8% към края на декември 2022 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на четвъртото тримесечие на 2023 г. намаляват със 160 млн. лв. (10.5%) до 1.361 млрд. лв. при 1.521 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2023 г. е 24.8% при 28.7% в края на декември 2022 година.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ^{5,7}

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.12.2022 г.		31.03.2023 г.		30.06.2023 г.		30.09.2023 г.		31.12.2023 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	44	9,605.9	44	10,282.8	45	10,200.6	45	10,377.9	45	10,796.7
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	12	2,658.2	12	2,814.2	12	2,783.1	12	2,780.8	12	2,962.1
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	32	6,947.7	32	7,468.7	33	7,417.5	33	7,597.1	33	7,834.5
вкл. Презастрахователни дружества	1	3,146.9	1	3,308.5	1	3,178.3	1	3,271.0	1	3,445.1

¹ Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹Таблица 2
(млн. лв.)

	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.	30.09.2023 г.	31.12.2023 г.
По инструменти	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9	10,796.7
Парични средства в каса	23.8	23.0	28.8	25.9	23.3
Депозити	656.7	740.9	651.4	732.9	748.7
Кредити	317.5	521.7	382.8	356.7	373.1
Ценни книжа, различни от акции	4,487.6	4,622.8	4,686.4	4,713.1	4,996.8
Акции и други форми на собственост	1,973.9	2,161.3	2,268.9	2,507.7	2,505.5
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	1,961.3	2,148.6	2,256.2	2,494.9	2,491.0
- Други форми на собственост ³	12.6	12.7	12.7	12.7	14.5
Инвестиционни имоти	250.6	251.3	250.7	248.9	246.3
Финансови деривати	48.9	72.1	75.4	43.5	37.7
Нефинансови активи	244.7	253.2	276.5	291.8	307.9
Вземания от застрахователни операции	1,211.9	1,125.3	1,180.5	1,068.7	1,046.6
- От преки застрахователни операции	662.6	577.7	488.3	452.4	441.0
- От презастрахователни операции	549.3	547.6	692.2	616.4	605.6
Други активи	390.4	511.2	399.2	388.9	511.0
По валути	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9	10,796.7
BGN	3,366.8	3,559.2	3,520.6	3,426.2	3,514.9
EUR	3,628.4	3,868.6	3,935.5	4,185.7	4,441.9
USD	280.3	287.7	302.3	304.4	267.5
Други	2,330.5	2,567.4	2,442.2	2,461.6	2,572.4

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹Таблица 3
(млн. лв.)

	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.	30.09.2023 г.	31.12.2023 г.
По групи страни	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9	10,796.7
България	3,763.6	4,102.8	4,168.2	3,962.8	3,982.1
Европейски съюз	5,078.6	5,404.9	5,284.0	5,640.1	5,826.1
САЩ	140.5	133.9	147.3	153.6	167.1
Други страни	309.9	272.7	267.8	269.0	453.7
Некласифицирани	313.3	368.5	333.4	352.5	367.7
По институционални сектори	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9	10,796.7
Резидентни	3,763.6	4,102.8	4,168.2	3,962.8	3,982.1
Нефинансови предприятия	256.4	279.1	309.4	253.5	271.4
Парично-финансови институции	544.7	693.3	691.8	759.8	780.5
Други финансови посредници	141.3	244.8	244.9	242.9	279.2
Финансови предприятия със спомагателна дейност	46.5	99.6	109.5	97.0	52.2
Застрахователни компании и пенсионни фондове	171.7	171.7	171.7	171.7	171.7
Държавно управление	1,382.4	1,397.2	1,424.8	1,384.4	1,361.5
Домакинства и НТООД	0.9	0.8	0.8	0.3	0.4
Несекторизирани	1,219.6	1,216.3	1,215.3	1,053.2	1,065.3
Нерезидентни (Останал свят)	5,529.0	5,811.5	5,699.1	6,062.6	6,446.9
Некласифицирани	313.3	368.5	333.4	352.5	367.7

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.	30.09.2023 г.	31.12.2023 г.
ОБЩО	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9	10,796.7
1. Собствен капитал	3,004.9	4,056.4	3,784.6	3,860.8	3,801.7
2. Кредити	77.2	77.5	80.3	79.1	79.5
Резиденти	61.0	60.9	64.1	60.8	57.8
Парично-финансови институции	3.5	3.5	3.0	3.0	0.0
Непарично-финансови институции	57.5	57.3	61.1	57.8	57.8
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	57.5	57.3	61.1	57.8	57.8
Други финансови посредници	30.2	30.0	29.8	26.4	26.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	1.9	1.9	1.9	1.9	2.0
Нефинансови предприятия	25.4	25.4	29.4	29.4	29.4
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	16.1	16.6	16.1	18.3	21.7
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	7.3	7.2	9.7	19.3	15.4
Резиденти	5.9	7.2	9.0	13.5	11.8
Нерезиденти (Останал свят)	1.3	0.0	0.8	5.8	3.6
5. Застрахователни технически резерви	5,308.3	4,923.4	5,001.7	5,168.5	5,493.4
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви²	1,952.6	1,961.3	2,006.4	2,012.4	2,170.8
Резиденти	1,938.2	1,925.6	1,982.9	1,989.4	2,149.5
Нерезиденти (Останал свят)	14.4	35.7	23.5	23.1	21.2
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания³	3,355.7	2,962.1	2,995.4	3,156.0	3,322.7
Резиденти	1,849.1	1,872.1	1,798.7	1,881.2	1,983.0
Парично-финансови институции	44.2	44.9	51.4	53.5	54.4
Непарично-финансови институции	1,804.9	1,827.2	1,747.3	1,827.7	1,928.6
Държавно управление	8.9	8.0	11.3	11.5	14.0
Други сектори	1,796.0	1,819.2	1,736.0	1,816.2	1,914.5
Други финансови посредници	77.0	65.7	64.0	67.2	70.9
Финансови предприятия със спомагателна дейност	4.9	5.6	5.5	5.8	6.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	26.6	136.8	37.5	38.9	41.1
Нефинансови предприятия	756.1	721.5	726.7	746.7	757.1
Домакинства и НТООД	931.4	889.7	902.3	957.6	1,039.4
Нерезиденти (Останал свят)	1,506.6	1,090.0	1,196.7	1,274.8	1,339.7
6. Депозити, получени от презастрахователите	68.9	69.5	70.0	72.4	72.2
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	68.9	69.5	70.0	72.4	72.2
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	853.6	728.6	794.4	686.5	767.3
Резиденти	199.2	197.5	307.4	208.5	208.8
Нерезиденти (Останал свят)	654.3	531.1	487.0	478.0	558.5
8. Други пасиви	285.8	420.2	460.0	491.4	567.2
Резиденти	236.7	348.5	398.9	437.6	507.9
Нерезиденти (Останал свят)	49.0	71.7	61.1	53.8	59.3

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² Показател *Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по животозастраховане, считано от март 2022 година.

³ Показател *Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по общо застраховане, считано от март 2022 година.